

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref
19/426

Vår ref
19/501-2

Dato
11. april 2019

Forslag fra arbeidsgruppe som har foretatt en gjennomgang av tilskuddsordningen for studentboliger

Vi viser til Kunnskapsdepartementets høringsbrev datert 12. februar 2019. Det er positivt at høringsinstansene bes om en vurdering av miljøtiltak, herunder tiltak som reduserer klimautslippene i studentboliger. Klima- og miljødepartementet (KLD) støtter at klima- og miljøtiltak skal vektlegges ved tildeling av tilskudd til nye studentboliger og ved rehabilitering av eksisterende studentboliger.

Mer enn 80 prosent av Norges befolkning bor i dag i byer og tettsteder, og andelen er økende. Det forventes fortsatt sterk befolkningsvekst frem mot 2050, særlig i de største byområdene. Dette gir utfordringer, men også en god arena for omstilling. Det er viktig med helhetlig areal- og samfunnsplanlegging som legger til rette for klimasmarte byer og tettsteder. KLD støtter derfor anbefalingen fra arbeidsgruppen om at lokalisering av fremtidige studentboliger bør inngå i areal- og boligplanlegging hvor det legges vekt på beliggenhet og tilgang til offentlig transport. I tillegg bør det legges til rette for bruk av gange og sykkel. Generelt bør lokalisering av nye studentboliger være i tråd med nullvektsmålet i NTP.

Byggeaktivitet bidrar til betydelige mengder direkte og indirekte utslipp, og står alene for om lag 40 – 50 % av materialbruken i samfunnet. Å redusere utslipp fra byggeaktivitet og indirekte utslipp fra materialbruk er nødvendig for å nå klimamålene. Det er viktig at prosjekter i offentlig regi går foran, og at arealeffektivitet, funksjonalitet, energibruk og materialvalg også er sentrale kriterier og inngår i beslutningsgrunnlaget. Ved tildeling av tilskudd til bygging av nye studentboliger og rehabilitering av eksisterende studentbygg bør derfor miljø- og klimatiltak vektlegges i tilstrekkelig grad.

Som det pekes på i rapporten kan investering i miljø- og energivennlige løsninger redusere livssyklus kostnadene for studentbygg/boliger. KLD mener det er viktig at disse kostnadene legges tilstrekkelig til grunn når det skal gjøres investeringer i nye studentboliger. Byggene som settes opp i dag skal stå i 50-100 år. Det er derfor viktig at de bygges for fremtiden, med klimavennlige materialer og mulighet til å kunne utnytte fremtidens energikilder. Samskipnadene som bygger med statlig tilskudd bør være en tydelig pådriver for mer miljø- og energieffektiv bygging og forvaltning. KLD foreslår at bruk av klima- og miljøvennlige materialer og løsninger, som gir lavt energiforbruk og lave klimagassutslipp i et livssyklusperspektiv bør vektlegges ved tildeling av tilskudd.

I rapporten bemerkes det at krav som gjelder for generell boligbygging ikke alltid er like viktige for studentboliger fordi de bygges for mer midlertidige boforhold, og enhetene er vesentlig mindre. I TEK17 har samskipnadene unntak fra enkelte forskriftskrav som stilles til ordinære boliger. Det skrives at flere unntak der en endring i regelverket kan gi bedre, smidigere eller mer kostnadseffektive løsninger bør vurderes. KLD vil her understreke at det, så langt det er hensiktsmessig, ikke bør gis unntak for krav som bidrar til fremtidsrettede energi- og miljøløsninger i nye bygg. I rapporten løftes alternative finansieringsmodeller frem og arbeidsgruppen anbefaler modell 3 som ivaretar fleksibilitet for tomtekostnader og prioriterte kvaliteter eller funksjoner. Denne modellen har også en mulighet til å få godkjenning for å gå utover kostnadsrammen for å ivareta livssyklus kostnader (LCC), miljøtiltak eller andre ønskede kvaliteter. Det er viktig at finansieringsmodellen som velges gir rom for studentbygg med god klima og miljøprofil. KLD støtter denne tankegangen og arbeidsgruppens anbefaling.

Når det gjelder rehabilitering av eksisterende studentboliger vises det til Meld.St.4 (2018-2019) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019-2028. I kap. 8 *Plan for utvikling, forvaltning og prioritering av universitets- og høyskolebygg* beskrives de ressursene og de mulighetene som eldre bygninger utgjør, og hvordan tilpasning av eksisterende kulturhistoriske bygg kan være et viktig bidrag til å redusere klima- og miljøavtrykket i sektoren. Regjeringens forventningspunkt understreker sektorens behov for å legge til rette for å ta i bruk bærekraftige og klima- og miljøvennlige løsninger innenfor gjeldende tekniske forskrifter. De samme forventningene bør også gjelde for studentboliger.

KLD viser for øvrig til Riksantikvarens høringssvar av 4. april 2019 som vi støtter. Gjenbruk av verneverdige bygninger og materialer er en del av det å tenke sirkulært blant annet ved at ressursene beholdes i lengre sirkulasjon og ikke blir til avfall. Transformasjon, gjenbruk og oppgradering av verneverdig bebyggelse er viktige klima- og miljøtiltak og bør også vektlegges ved tildeling av tilskudd.

Med hilsen

Torstein Lindstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Solfrid Foss
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer